

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА НА ЗДОБУТТЯ СВО «МАГІСТР»ОПП «КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ДИЗАЙН В ІНДУСТРІЇ МОДИ»СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 022 ДИЗАЙН

ТРАНСФОРМАЦІЯ АРХЕТИПІВ ДАВНЬОГРЕЦЬКОЇ МІФОЛОГІЇ В СУЧАСНІЙ ФУТУРИСТИЧНІЙ МОДІ

Анастасія ПАНАРІНА

Науковий керівник: Лагода Оксана Миколаївна, доктор
мистецтвознавства, професор

Харків 2025

Гейлорд Хо, «Омолодження» кінця XIX —
початку XX ст.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ – РОЗРОБИТИ АВТОРСЬКУ КОНЦЕПТУАЛЬНУ КОЛЕКЦІЮ ОДЯГУ В СТИЛІ ГРЕЦЬКОГО АРХЕТИПІЧНОГО ФУТУРИЗМУ, ЩО ІНТЕРПРЕТУЄ ЕНЕРГІЮ ДАВНЬОГРЕЦЬКИХ БОЖЕСТВ ЯК ВІЗУАЛЬНО-ПЛАСТИЧНІ ОБРАЗИ У ФОРМАТІ ФУТУРИСТИЧНОГО КОСТЮМА. ВІДПОВІДНО, ЗАВДАННЯМИ ДОСЛІДЖЕННЯ Є НАСТУПНІ:

ЗАВДАННЯ:

1. Проаналізувати історичні та символічні особливості давньогрецького костюма та архетипів.
2. Дослідити поняття архетипу та його роль у сучасному дизайні.
3. Розглянути приклади використання античних мотивів у сучасному мистецтві та моді.
4. Виявити актуальні тенденції у концептуальній та футуристичній моді.
5. Розробити авторську колекцію костюмів, що інтегрує архетипові образи у сучасну моду.

Виконання поставлених завдань забезпечує досягнення мети дослідження та формування цілісної авторської концепції колекції.

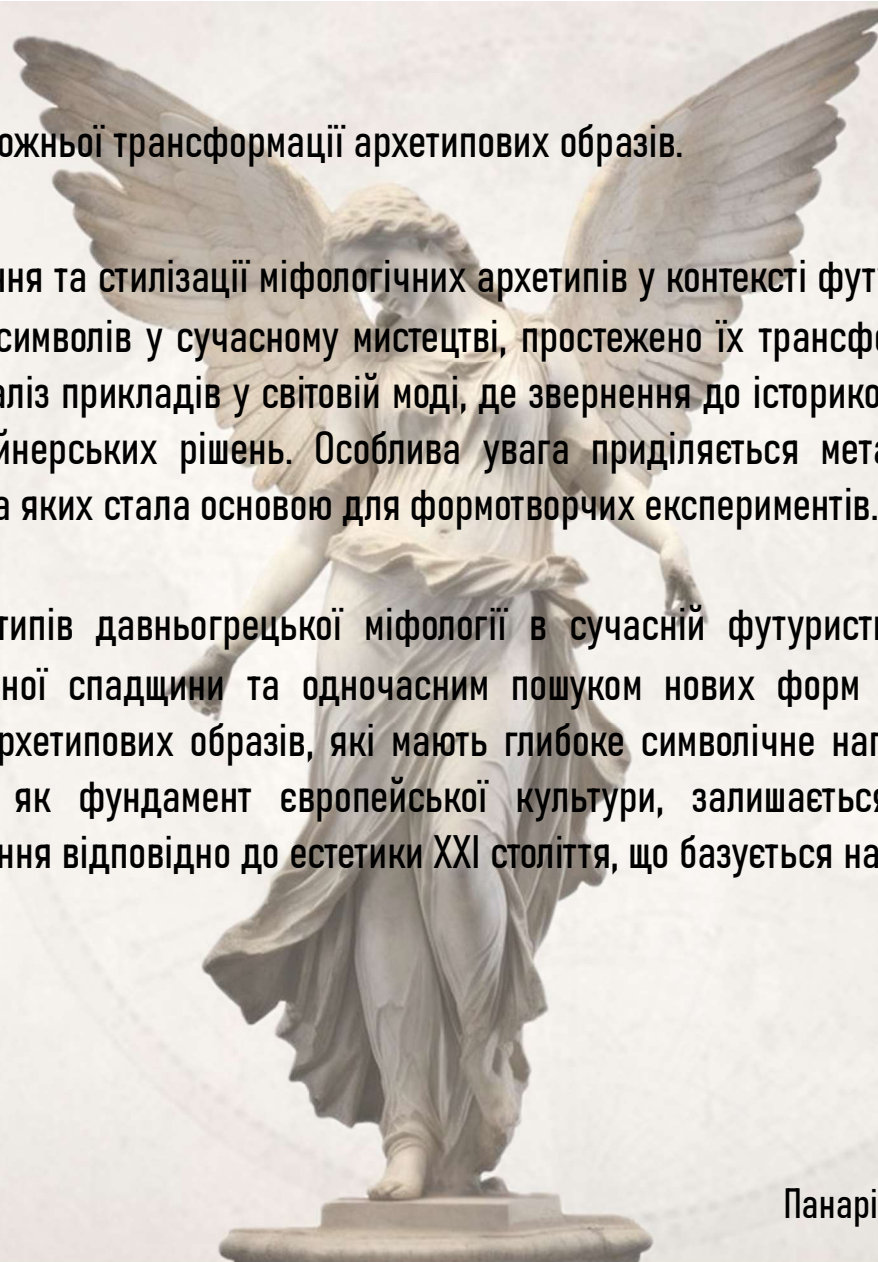

Евтерпа. Муза музики Бертельс,
Торвальдсен 1836 р.

ОБ'ЄКТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ є сучасний костюм як засіб художньої трансформації архетипових образів.

ПРЕДМЕТОМ ДОСЛІДЖЕННЯ є особливості переосмислення та стилізації міфологічних архетипів у контексті футуристичного дизайну. У роботі розглянуто особливості візуалізації античних символів у сучасному мистецтві, простежено їх трансформацію від класичних канонів до авангардних інтерпретацій. Здійснено аналіз прикладів у світовій моді, де звернення до історико-культурної спадщини стає підґрунтям для створення інноваційних дизайнерських рішень. Особлива увага приділяється метафоричному переосмисленню образів богів, героїв та міфічних істот, символіка яких стала основою для формотворчих експериментів.

АКТУАЛЬНІСТЬ ДОСЛІДЖЕННЯ «Трансформація архетипів давньогрецької міфології в сучасній футуристичній моді» зумовлена зростаючим інтересом модної індустрії до культурної спадщини та одночасним пошуком нових форм художнього вираження. Сучасний дизайн дедалі частіше звертається до архетипових образів, які мають глибоке символічне наповнення та формують стійкі візуальні коди. Давньогрецька міфологія, як фундамент європейської культури, залишається одним із найпотужніших джерел таких кодів, проте потребує переосмислення відповідно до естетики XXI століття, що базується на інноваціях, технологічності та футуристичних візіях.

РОЗДІЛ 1.

Історико-культурологічний контекст дослідження

- 1.1. Давньогрецька міфологія як джерело архетипних образів
 - 1.2. Поняття архетипу та його роль у сучасному дизайні
 - 1.3. Рецепція античності у візуальному мистецтві та моді
 - 1.4. Джерела і методи дослідження визначеної проблематики
 - 1.5. Футуризм та футуристична мода: поняття, еволюція та сучасні прояви
- Висновки до першого розділу

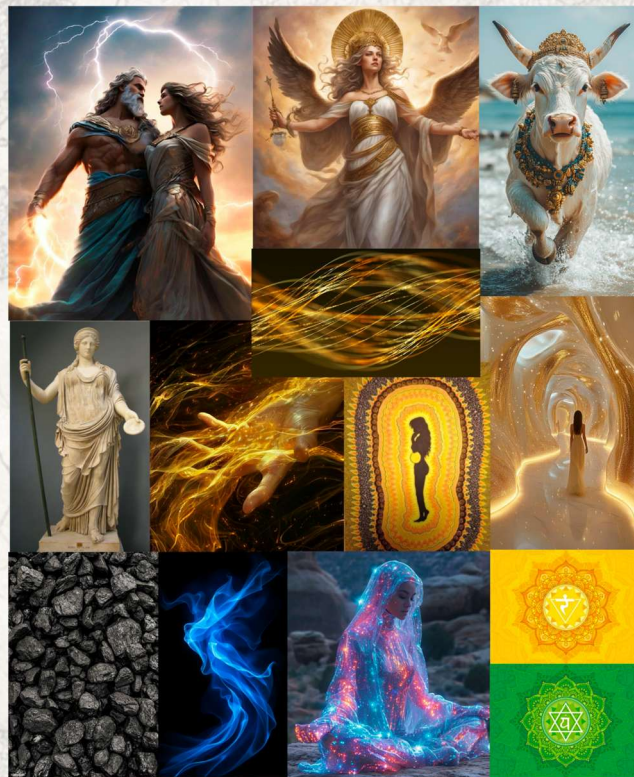
«Аналіз історико-культурних джерел формує підґрунтя для авторської концепції проекту»

Щоб глибше зрозуміти, яким чином давні боги впливають на сучасну дизайнерську практику, доцільно окремо розглянути їхні основні архітепові характеристики, символіку та потенціал для візуальної трансформації.

Зевс – головний бог, володар неба, громовержець, уособлював силу і владу

Гера – дружина Зевса, богиня шлюбу, покровителька сім'ї

Посейдон – брат Зевса. Посейдон був давнім морським божеством Пелапонеса

РОЗДІЛ 2.

Трансформація міфологічних образів у сучасній моді

2.1. Аналіз робіт-аналогів дизайнерів за темою

2.2. Аналіз тенденцій моди на 2026 рік

Висновки до другого розділу

Міфологічні образи залишаються джерелом формування сучасної візуальної мови моди.

Dolce & Gabbana Couture осінь-зима 2019

ТЕНДЕНЦІЇ МОДИ НА 2026 РІК

Серед модних трендів на 2026 рік ключовими векторами розвитку залишаються: тяжіння до природних фактур і кольорів, сталий дизайн і біоматеріали, інклюзивність і гендерна нейтральність, а також активне використання технологічних рішень у поєднанні з ретрофутуристичними кодами і кодами вуличної моди.

Calvin Klein осінь-зима 2026 р.

Stem весна-літо 2026 р.

Nicklas Skovgaard весна-літо 2026 р.

Cecilie Bahnsen весна-літо 2026 р.

РОЗДІЛ 3.

Авторська проєктна пропозиція за результатами дослідження

3.1. Джерела натхнення. Мудборд

3.2. Концепція авторської проєктної розробки

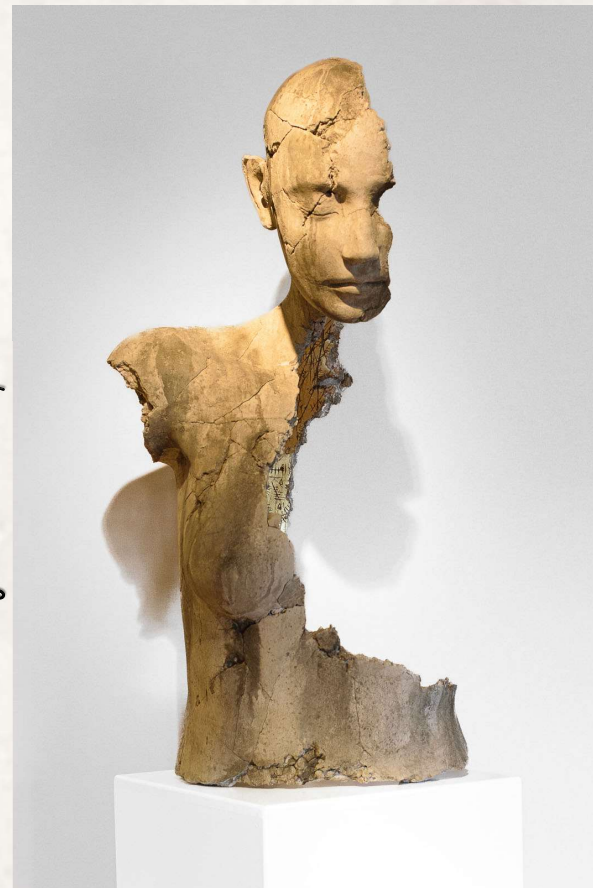
3.3. Художньо-графічна розробка моделей колекції

3.4. Технічна документація та процес виготовлення експер. моделі

Висновки до третього розділу

Цей розділ представляє авторське бачення, сформоване на основі проведеного дослідження

Тетяна Вінялс «Експерія ХІІІ» 2020р.

КОНЦЕПЦІЯ

Ніка Самофракійська,
190 р. до н.е. Лувр, Париж

Колекція «Енергія поза часом» досліджує, як архетипові образи давньогрецької міфології — уособлення жіночності, сили та природної гармонії — можуть проявлятися у сучасному дизайні, зберігаючи свою первинну енергію. Архетипи трактуються не буквально, а як джерело смислів, що трансформуються у нові форми через пластику силуетів, динаміку ліній, асиметрію й багат шаровість, створюючи ефект метаморфоз. Центральним елементом є авторський нашивний принт із флористичними мотивами, які символізують відродження та зв'язок із природою. Ручна аплікація перетворює тканину на унікальний арт-об'єкт, підкреслюючи неповторність архетипічної енергії.

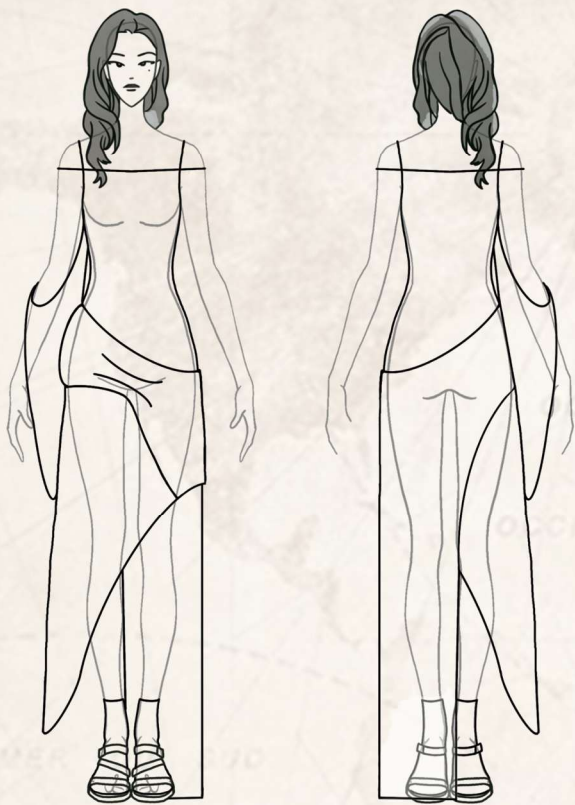
Матеріали обрано мінімалістичні, зокрема тюль, що контрастує зі складністю художнього задуму. Силуети натякають на античну драпіровку, але переосмислюють її через об'ємність, «плинність» і футуристичну конструктивність. Загалом колекція є художнім висловлюванням про тяглість культурної пам'яті, силу ручної праці та значення індивідуального підходу в сучасній моді.

МУДБОРД

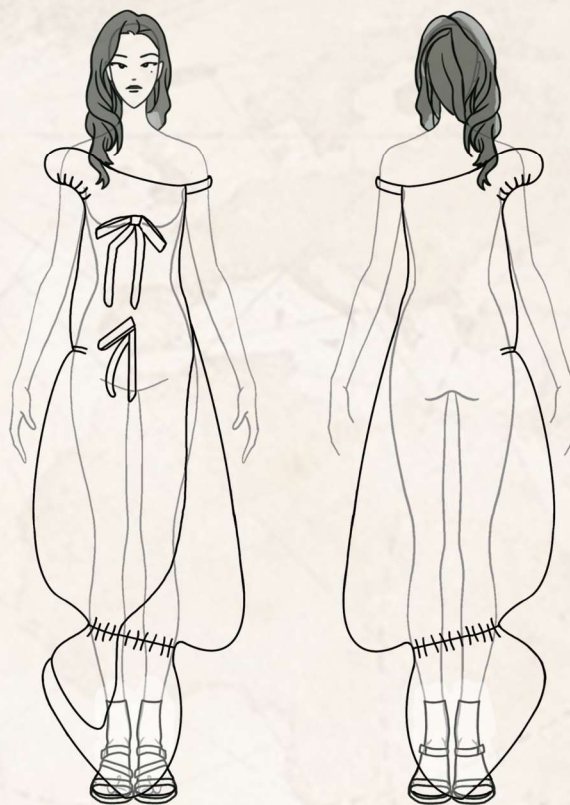
Мудборд відображає синтез античної пластики, архітектурних форм та графічної фрагментарності. Образи крихкості, руху й пам'яті формують основу авторської концепції колекції «Енергія поза часом».

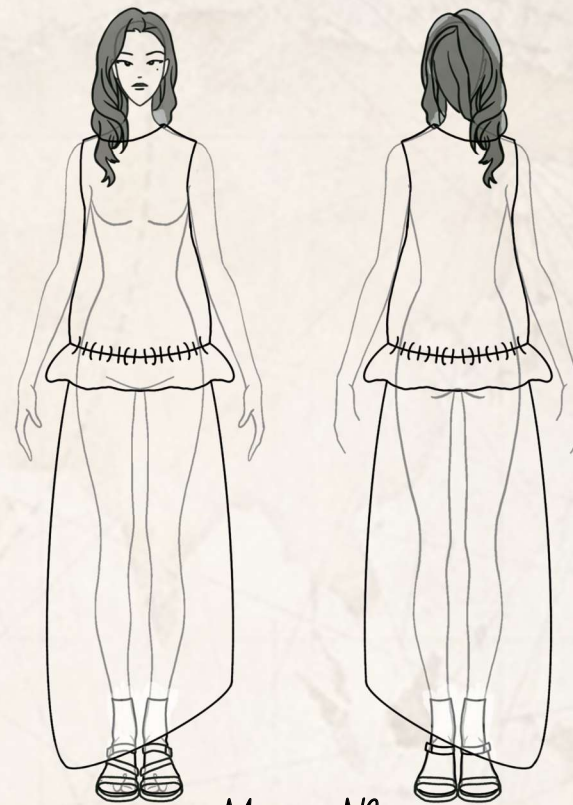
ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНА РОЗРОБКА МОДЕЛЕЙ КОЛЕКЦІЇ

Модель № 1

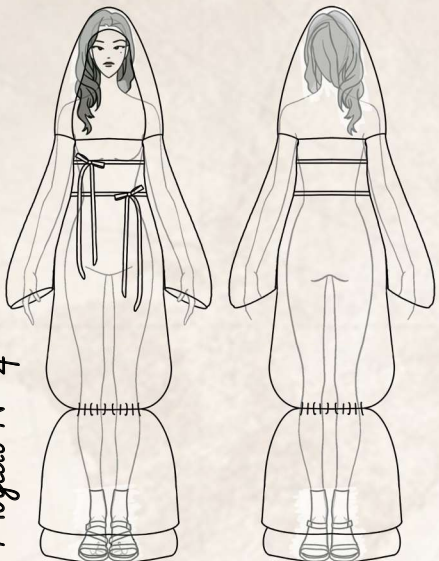

Модель № 2

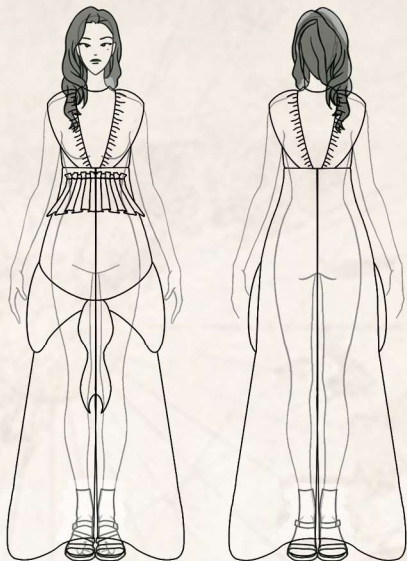

Модель № 3

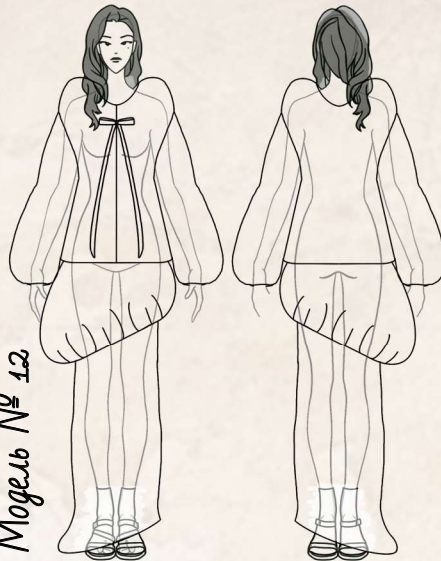
Модель № 4

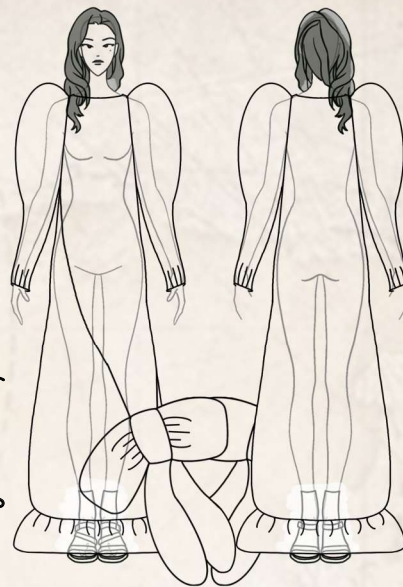
Модель № 5

Модель № 12

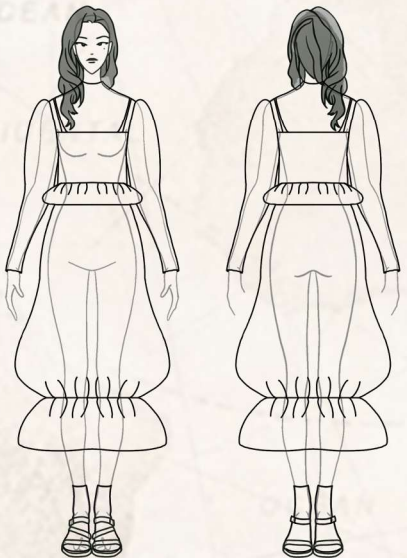
Модель № 7

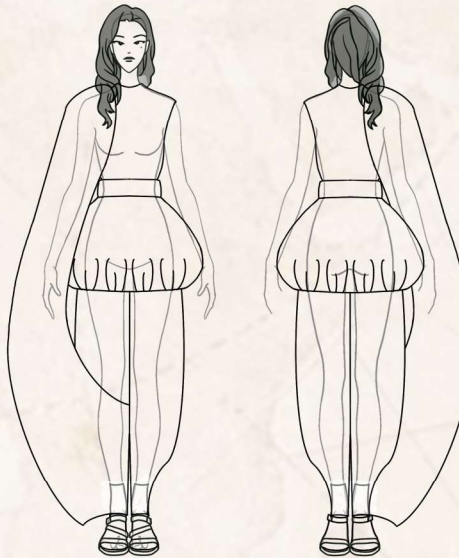
Модель № 8

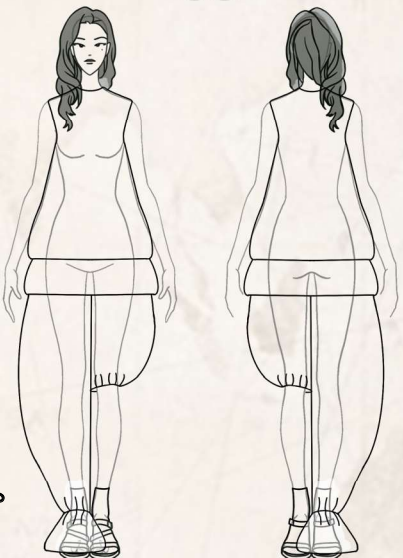
Модель № 9

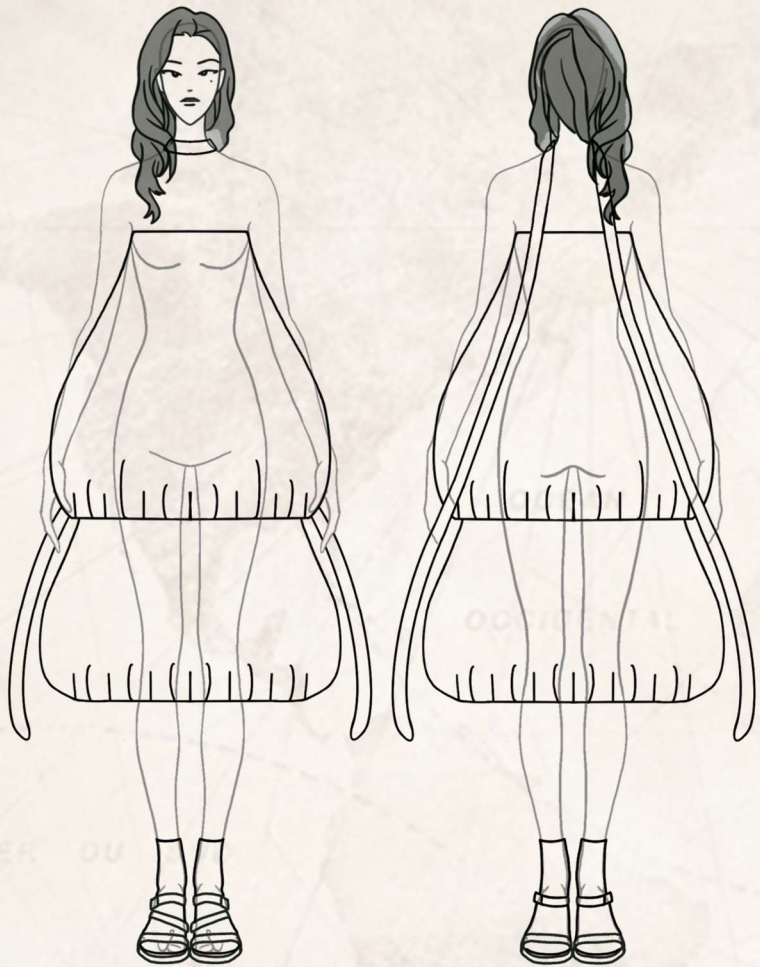

Модель № 10

Модель № 11

Модель № 6

МОДЕЛЬ, ОБРАНА ДЛЯ ВИГОТОВЛЕННЯ В МАТЕРІАЛІ.

Сукня представлена у вигляді об'ємного багат шарового виробу з акцентом на плинність форми та легкість силуету. Модель має вільний верх без бретелей, що фіксується по лінії грудей м'яким збиранням. Верхній шар сукні утворює широке, повітряне полотнище з вираженим об'ємом та м'якими заломами по всій довжині.

Нижній шар довший та зібраний по низу, створюючи ефект округлого, легкого об'єму. Обидва шари моделюють відчуття багат шаровості та рухливості форми. Сукня не має приталення — силует побудовано на вільній, пластичній конструкції, що дає можливість тканині формувати природні, драпіровані лінії.

Модель не містить окремих рукавів або конструктивних розрізів — акцент зроблено на чистоті форми та грі об'ємів. Завдяки мінімалістичному крою сукня зберігає експериментальний та сучасний характер.

Для виготовлення використано легку натуральну тканину, що забезпечує м'якість драпірування та природний рух матеріалу.

ХУДОЖНІ ЕСКІЗИ КОЛЕКЦІЇ

Колекція складається із 12 моделей. Кожна модель у колекції має свій характер та символічне навантаження.

Легкі подовжені форми з асиметрією та м'якими лініями відсилають до античних драпіровок, але подані в оновленому вигляді, що створює ефект футуристичності.

ВИКОРИСТАНІ МАТЕРІАЛИ ТА ФОТОФІКСАЦІЯ ПРОЦЕСУ ВИГОТОВЛЕННЯ

Етапи роботи включають розробку конструкції, створення лекал, викроювання деталей, формування об'ємів шляхом збирання та драпірування, зшивання елементів між собою та фінальну обробку виробу.

Виготовлення лекал у зменшеному форматі

Пошитий макет сукні

Ручна вишивка деталей сукні

Готові елементи аксесуару

ГОТОВИЙ ВИРІБ

Готова сукня є візуальним підсумком авторського дослідження.

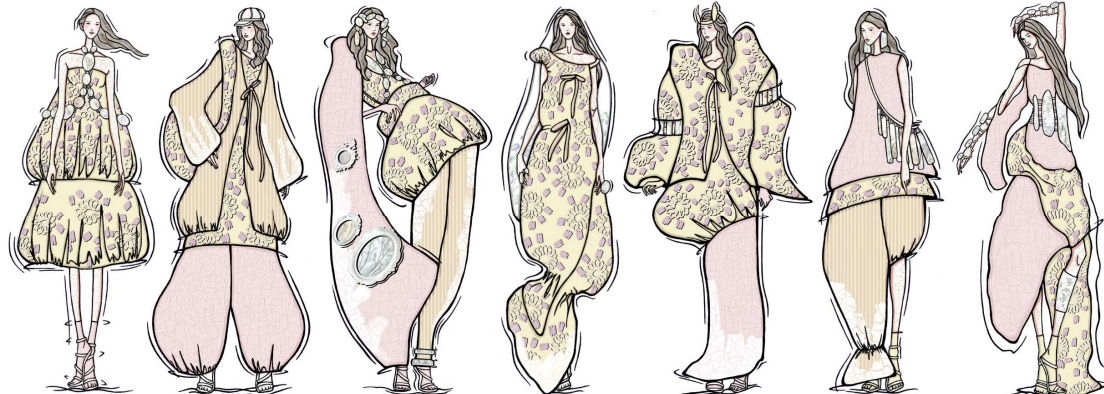

Конструкція та деталі розкривають обрану художню концепцію.

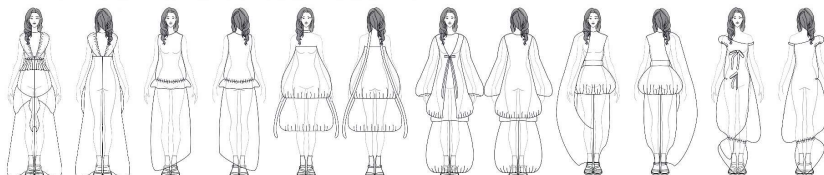
ГРАФІЧНА ЧАСТИНА

Відоображає основні етапи художньо-графічної розробки: ідею, форму, силует, деталі та візуальну інтерпретацію образу.

Концепція колекції «Енергія поза часом»

Концепція авторської колекції «Енергія поза часом» базується на героїчних образах давньогрецької міфології. Кожен образ розробляється не випадково, а як діалог глибини символу, що трансформуються у пластику силуету, динаміку ліній, асиметрію та багатогранність. Назва колекції підкреслює ідею позачасовості архетипів міфів, яка зберігає актуальність у сучасній моді. Кожен елемент з авторським філософським проєктом, виконаний авторською рукою, що символізує відродження, чутливість, творчість, незалежність та свободу. Багатогранність символічних матеріалів, зокрема токс, створює контраст між простотою фактури та складністю художнього образу. Силуети колекції відсилають до античної драпировки, але інтерпретуються через сучасну, майже футуристичну конструкцію. Колекція постає як художнє висловлювання про трітій тисячоліття: ідеї, цінності, руху та силу індивідуального вираження в сучасній моді.

Мудборд

Джерело натхнення

Джерелом натхнення для колекції «Енергія поза часом» стала давньогрецька міфологія як новий універсальний архетип, що зберігає актуальність у сучасній культурі. Її цінності, колекції, у яких трансформуються в нові візуальні форми, на втрачених глибинних аспектах. Важливо роль у формуванні образу відіграє антична драпировка, зокрема Пеліфон, як символ гармонії, сили та пропорційності. Ілюстрації міфологічних образів стали основою для побудови силуетів, об'ємів. Натхнення античною скульптурою проявляється у жорстких формах, глибоких ліній і драпировках, а також у подібності форм та динамічності образів. Динаміка руху в тканині, зафіксована в античному мистецтві, трансформувалася у шпаль, багатогранність та асиметричні форми, що передають потужну енергію в собі. Додаються образні, природні мотиви та сукупності орнаментів, які символізують нічність, шкідливість життя та чистоту скульптурного пазлу.

Художньо-графічна розробка моделей

Колекція складається з 12 моделей. Кожен образ розробляється як єдиний архетип та символічне навантаження. Лінійна подорож форм з асиметрією та різноманітністю відсилає до античного джерела, але подана в сучасній мові, що створює ефект футуристичності. Свобода руху, об'ємні елементи та багатогранність дозволяють досягти враження епичності образу, що нагадує цей трансформізм та безперервність часу. Колір палітра колекції базується на античних натуральних тонах – металевих, жовтих, червоних, білих, рожевих, які символізують чистоту, легкість і гармонію. Відносне білий та світло фіолетовий кольори відсилають через рухливі лінії. Саме античний архетип «нічний вуж», який символізує глибини людського рішення, він символізує відродження, відродження та зцілення природи, створюючи унікальний візуальний код колекції. У композиційній рівності колекції притримувалися тем, щоб привнести динаміку силуету: від великих акцентних акцентів на передній частині вносилася до дрібних акцентів мотків на рукавах на поясі. Це дозволяє уникнути одноманітності та надати колекції візуальної різноманітності при збереженні її цілісності.

Асоціативні мудборди до образів грецької міфології

Автор проєкту: Анастасія Панаріна. Керівник: док. мист., професор Оксана Лагода. 2025 рік

Мета дослідження – розробити авторську концептуальну колекцію одягу в стилістичній гравіації архетипів міфології, що інтегрує енергію давньогрецької міфології з візуально-пластичними образами в форматі футуристичного костюма. Визначено, зазначено дослідження є наступним:

1. Проаналізувати історичні та символічні особливості давньогрецького костюма та архетипів.
2. Дослідити поняття архетипу та його роль у сучасному дизайні.
3. Розвинути принципи виокремлення архетипів костюма у сучасному мистецтві та моді.
4. Визначити актуальні тенденції в концептуальній та футуристичній моді.
5. Розробити авторську концепцію костюма, що інтегрує архетипові образи сучасної моди.

Об'єкт дослідження становить сучасний костюм як засіб художньої трансформації міфологічних архетипів. Предмет дослідження – це особливості пародійності та стилізації архетипів давньогрецької міфології в контексті футуристичного дизайну костюма.

**ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ!**

Панаріна Анастасія

ХДАДМ

2025

Гейлорд Хо, «Співчуття» кінця XIX — початку XX століття